

18,8 Mill. Kr., som bleve brugte aarlig i de 8 Aar, gik kun $1\frac{1}{5}$ Million aarlig til Afdrag paa Statsgælden. De andre 17 Mill. Kr. gik til de andre 2 Grupper, som jeg nu kommer til. Om den, jeg nævned sidst, Laan og Forskud, skal jeg ikke sige noget videre, for det have flere foregaaende Talere været inde paa. Til Laan og Forskud gik der 53,7 Millioner, altsaa $6\frac{3}{4}$ Million aarlig. De faa Ord, jeg skal sige herom, ere, at jeg vil henlede Opmærksomheden paa det underlige i, at vi anvende $6\frac{3}{4}$ Million aarlig til Udlaan i en Periode, hvor vi selv laane $7\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig. Det at laane ud til andre, naar man selv har Penge nok, er vist udmærket, især naar de Formaal, man laaner til, ere gode, men naar man ingen Penge har og selv skal laane, er det ikke nær saa udmærket. Og naar man oven i Købet laaner ud til lavere Rente, end man selv maa give for de Penge, man laaner, bliver det endnu mindre bifaldsværdigt. Og naar saa oven i Købet Resultatet bliver, at man for visse Laans Vedkommende, f. Eks. Husmandsloanene, ikke kan faa solgt Obligationerne for $\frac{3}{4}$ af Værdien, bliver det en endnu mere uheldig Anvendelse af laante Penge i daarlige Tider.

Dertil skal jeg indskrænke mig med Hensyn til Laanene, thi det, jeg særlig vil ind paa, er de Udgifter, som staa opførte paa § 27 til offentlige Arbejder, o: til Statsbaner, til Statshavne og til Telegrafvæsenet. Disse Udgifter beløbe sig i de 8 Aar for Statshavnens Vedkommende til næsten 6 Mill. Kr., for Telegrafvæsenet til $5\frac{1}{5}$ Mill. Kr. og for Statsbanerne til næsten 71 Mill. Kr., i alt 82 Mill. Kr. eller 10,245,000 Kr. aarlig. Det er ikke saa faa Penge, men det er igen ikke for Pengenes Skyld, jeg nævner disse Summer, men for det ejendommelige Forhold, som bestaar særlig med Hensyn til Statsbanerne, men for Resten ogsaa med Hensyn til de to andre Poster, nemlig at disse Institutioner opføres paa §§ 3 og 6, som om de gav et Overskud, medens de i Virkeligheden give et meget stort Underskud, hvad jeg ret snart skal vise. Ved dette ejendommelige Forhold paa Finansloven frembringes der et saa forvirrende Indtryk for os alle, naar vi skulle danne os en Forestilling om Statens Status, at jeg tror, at denne Posteringsmaade i Virkeligheden har gjort en ubodelig Skade. Jeg behøver ikke saa overmaade megen Tid til at vise dette, men jeg vil dog gerne gøre mit til, at det, jeg her siger, kommer til at staa alle Tingets Medlemmer saa klart som vel muligt.

Jeg vil altsaa bede ærede Medlemmer om at se paa det Finanslovsforslag, der ligger for os. De ville der paa § 3 finde Statsbanedriften opført med et Overskud paa godt $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. — nøjagtig 2,572,254 Kr. 46 Øre —, og Redegørelsen for, hvordan det Overskud kommer frem — og dette Overskud er, som De nu ville se, en fuldstændig Øjenforblændelse —, vil man finde under § 6, hvor Statsbanernes Indtægter og Udgifter opføres. Indtægterne beløbe sig der til omtrent 46 Mill. Kr. og Udgifterne til omtrent 43 Mill. Kr., hvorved altsaa dette Overskud paa omtrent $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. fremkommer. Det var nu altsammen fortræffeligt, hvis det var alle Udgifter, der her vare trukne fra, men det er netop det, der ikke er sket, det er kun en Del af Driftsudgifterne, der er trukket fra. Hvis man trak alle Udgifter fra, vilde Overskuddet blive til et Underskud. Og hvor finde vi saa de Udgifter, vi burde trække fra, men som ikke ere trukne fra? Dem finde vi gemte paa § 27, II. og III. Der opføres Bevillingen til bestaaende Baneanlæg og længere henne Bevillingen til nye Anlæg. Paa § 27, II. A. og B. opføres til bestaaende Baneanlæg tilsammen 3,320,500 Kr., og naar vi trække dem fra Overskuddet, viser det sig, at der slet ikke er noget Overskud, men et Underskud paa $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. paa Statsbanerne foreløbig.

Jeg vil sige endnu et Par Ord om denne ejendommelige Posteringsmaade. Den skyldes formodentlig en gammel Tradition, nogle af de Sider ved det bureaukratiske System, som tidt ere vanskelige at forstaa. Men de ærede Medlemmer, som nu maatte tro, at det dog vist maa være to forskellige Kategorier af Udgifter, her er Tale om, at Udgifterne paa § 27 dog maa være Udgifter af en anden Slags end Udgifterne paa § 6, ville, ved at kaste et Blik paa Finanslovsforslaget, se, at det ikke er Tilfældet. Paa § 6 er der ikke alene Udgifter til Lønninger, Kul o. s. v., altsaa ligefrem til den daglige Drift, men der er ogsaa paa Spalte 23 i Finanslovsforslaget Udgifter til „Fornyelse af Anlæg og Materiel“, „Mindre Udvidelser og Anskaffelser“, „Fortsættelse af Sporforstærkningen paa de jyske Hovedbaner“, „Forstærkning af Overbygningen paa den jyske Midt- og Nordøstbane“. Men paa § 27 finde De Udgifter til de samme Ting. Ja, De finde endda det mærkelige, at paa Spalte 310 nederst staa der under b.: „Til Forstærkning af Overbygningen paa den jyske Midt- og Nordøstbane (3die Bidrag) 600,000